

UN TRATAT FUNDAMENTAL DESPRE MANAGEMENTUL AMERICAN

Doctor în istorie **Ion XENOFONTOV**

Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan” (Institut) a AȘM

La începutul secolului al XXI-lea, SUA continuă să fie „o națiune de emigranți”, una dintre cele mai eterogene societăți din lume, cu un anumit număr de subculturi. În 1989 economistul american Paul Kennedy nota: „SUA sunt numărul unu mondial, aflat în declin”. Acest adevăr s-a confirmat peste 25 de ani. La 9 decembrie 2014, China, condusă de planul de reformă economică a legendarului Deng Xiaoping (1904–1997), a devenit puterea economică cu cea mai mare rezervă valutară din lume – 2,4 trilioane \$.

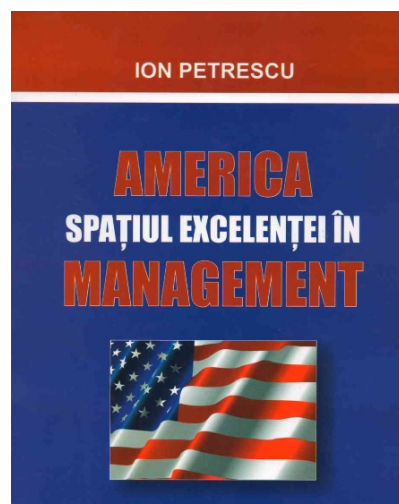
Astfel, apare întrebarea firească dacă secolul al XXI-lea va mai fi unul american. Părerile în mediul experților sunt împărțite. Oricum, grație excelenței managementului american, Statele Unite ale Americii rămân lider mondial, context generat și prin faptul că în această țară s-a instituit pentru prima dată în lume știința și practica managerială.

Cea mai recentă lucrare științifică consacrată managementului american, *America – spațiul excelenței în management*, îl are drept autor pe profesorul universitar brașovean Ion Petrescu, membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei (2013), doctor honoris causa al Academiei de Studii Economice din Moldova (2007), autor a 115 monografiilor și circa 140 de articole și studii științifice.

Tratatul despre managementul american, cu o abordare inter/trans/multidisciplinară, este constituit din 23 de capitole, care descifrează, pas cu pas, esența subiectului abordat.

Potrivit savantului român, managementul american modern are la bază trei dimensiuni: existența pieței; mijlocul industrial de organizare a producției și corporația (societatea pe acțiuni) ca formă principală a proprietății (p. 9). Autorul precizează că experții delimitează „trei revoluții în conducere”: detașarea conducerii de producție; apariția managerilor și atragerea neprofesioniștilor în management (p. 9-10).

Ion Petrescu estimează că în SUA sunt cunoscute patru forme de atragere a personalului la management. Caracteristicile stilului american de management sunt: capacitățile organizatorice excepționale; spiritul întreprinzător; perfecționarea continuă a personalului; priceperea de a duce lucrul început până la capăt. Întreprinzătorii americani se conduc de „trei reguli de acțiune”: elaborează ceea ce se cumpără și

Ion PETRESCU. *America – spațiul excelenței în management*. București: Editura „Expert”, 2016, 540 p.

aduce venituri; selectează mijloacele eficiente de realizare a dezideratelor; acționează în cunoștință de cauză și utilizează resursele necesare (p. 12).

Filosofia americană (implicit filosofia managementului) s-a format ca o alternativă pragmatică a filosofiei europene. Fondatorul conceptului de „pragmatism” este fizicianul și filosoful american Charles Sanders Peirce (1839–1914) (p. 53-66). „Teoria morcovului și a bătei” a fost elaborată de inginerul american F.W. Taylor (1856–1915), apreciat drept părintele managementului științific, și reprezintă prima concepție încheată referitoare la comportamentul de muncă.

În managementul american totul are evaluare monetară și temporală. Timpul reprezintă banii, iar banii – timpul (p. 81-100). Firmele americane se adaptează facil la dinamica procesului de globalizare, tinzând să exploateze orice sursă generată de acest proces (p. 146-159). Politicile de război au jucat un rol central în istoria SUA.

Autorul apreciază că perspectivele și provocările SUA în sec. al XXI-lea sunt marcate de incertitudini, riscuri în identificarea unei societăți și lumi noi, a unei economii și a unui management nou (p. 469-490).

Savantul Ion Petrescu, în formula lui obișnuită, ne prezintă lucrări de înaltă probitate științifică, profund gândite și cu deschideri istoriografice atât de moment, cât și de perspectivă.